

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

821. Qualiter amittatur possessio beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

decis. 455. &c. ex longa enim possessione beneficij oritur praesumptio canonici ingressus. Paris. n. 109. ex Roman. *conf.* 117. Decio in rub. de fide instrum. n. 17. sufficit autem possessio 10 annorum. Paris. n. 111. citans Felin. in c. illud. de praesumpt. n. 6. Anchar. *conf.* 117. Paris. *conf.* 25. n. 26. vol. 1. sic qui longo tempore reputatus est clericus, & existit in possessione beneficij, etiam curati, habet fundatam intentionem, licet non habeat literas Ordinum; quia praesumitur ordinatus. Paris. num. 112. juxta host. Abb. Butr. & alios communiter in *cir. c. illud. de praesumpt.* ita ei, qui possedit beneficium per 30 Annos, licet non habeat literas, praesumitur facta collatio. Paris. n. 113. & AA. communiter in *c. illud.* Et ideo reputatur calumniaosa petitio visitatoris petentis literas. Paris. n. 114. citans Gemin. in *c. Si judex. s. ult. n. 4. de sent. excom. in 6.* & dicens, sic respondisse S. Congreg. in Nolensi visitationis. Quare probatur hic coloratus titulus ex testimonio de auditu à spoliato, qui possidebat. Paris. n. 116. citans Rotam *decis. 8. de restit. spol. in novis.* Felin. in *c. Albericus. &c. ex parte. tit. eod. Bellam. decis. 455.* Quinto in favorem resignatarii agentis super spolio ex narrativa suae resignationis, facta in literis expeditis continentibus reservationem certae pensionis ad favorem resignantis. Paris. n. 117. citans Pontan. Cresc. Sarnen. &c. Sexto ex institutione, etiam non confecto de pravia presentatione. Paris. n. 119. citans Rebuff. de pacif. possess. n. 32. Item ex confirmatione electionis. item per expectativam. Paris. n. 120. & 121.

Questio 320. An, dum agitur de solo possessorio in beneficalibus, quarendum sit quod de iustitia vel iniustitia negotii principalis?

Respondeo negativè, saltem quantum est de iure stricto; sed attenditur nudum factum possessionis, remittendo reliqua ad petitorium, ut in specie habetur in Beneventana Parochialis. *decis.* 352. p. 10. recent. ad hoc tamen utiliter sepe deducuntur concernentia bonum jus; eo quod hoc valde prodesse solet, vel ad effectum facilitandi resolutionem in possessorio. Card. Luca. de Paroch. d. 9. n. 3. item d. 31. n. 3.

Questio 321. Qualiter amittatur possessio beneficij?

Respondeo primò; per renunciationem non spontaneam non amitti possessionem secundum aliquos, ait Paris. l. 1. q. 10. n. 42. citans pro hoc Card. Paris. *conf.* 143. n. 19. vol. 4. &c.

2. Respondeo secundò; per resignationem simplicem, hoc est non conditionatam, seu factam non nisi sub certa conditione, puta, ut beneficium conferatur certae personae à se designatae, vel alia (aliud enim est resignare beneficium, aliud cedere illud alteri) hac enim resignatio statim abdicat jus, siue fuerit facta coram Papa, siue coram Ordinario, & resignans manet sine titulo etiam colorato (in beneficalibus autem non potest stare possessio sine titulo, & ideo amisso titulo amittitur etiam simul possessio. Paris. paulo post primo loco citand. n. 17. & 20.) & beneficium videtur haberi pro derelicto, & illud ut vacans potest libere conferri alteri. Paris. l. 1. q. 5. n. 15. citans quamplurimos alios. & l. 1. q. 3. n. 5. citans Abb. Butr. Innoc. in *c. sollicit. &c. accepta. de restit. spol. &c.* ac P. Leuren. Fori Benef. Tom. 1.

dicens n. 7. esse communem opinionem, quod in hoc casu amittatur etiam civilis & naturalis; quae tamen intelligenda post resignationem talem à Superiore acceptatam. Paris. l. 1. q. 5. n. 24. citans Innoc. & Abb. in *c. quod in dubio. de renunc.* Butr. in *c. quidam. n. 9. tit. eod. Navar. in c. accepta. oppositio. ne. 7. n. 26. de restit. spol.* Menoch. de arbit. casu 20. n. 47. &c. & ideo, non admittitur renunciatione, spoliatus illa restituitur. Paris. *ibid.* ex Menoch. de adpisc. poss. remed. 1. n. 303. quod verò tradit Paris. *cit. q. 5. n. 28. & 29.* citans pro hoc Butr. in *c. sollicit. de restit. spol.* Calder. *conf.* 4. de renunc. Sarn. ad reg. de Annal. q. 56. & 57. Mandos. de signat. gratia tit. fructuum reservationes. Rebuff. *conf.* 4. n. 4. Achill. de Grassis. *decis.* 10. de restit. spol. & plurimos alios, nimirum, quod etiam resignans perdat cum dominio possessionem juris; non videtur tamen cessisse detentionem, adeò que post admittam renunciationem possit incumbere possessioni realiter & de facto, & incumbendo animo continuandi retineat naturalem, & hac detentio sit tanti momenti, ut si spoliatur eam detentione, sit restituendus; & sufficiat ea, ut quis juvetur regulà de Annali, id inquit, procedit de resignatione facta, non simpliciter, sed in favorem; sic enim expresse ait *cit. q. 5. n. 36.* in simplici renunciatione post ejus admissionem statim amittitur omnis possessio civilis & naturalis (& *cit. l. 1. q. 7.* talis non potest amplius incumbere possessioni) & res videtur habita pro derelicta. citans Achill. de Grassis. ubi ante. & dicens esse communem DD. si verè, ut ait n. 39. resignatio facta fuit in favorem alicujus, resignans dicitur etiam possidere, & titulum coloratum habere, donec resignatario beneficium acquiratur: Quin & in genere in resignationibus conditionalibus nequidem jus ipsum seu dominium abdicatur, nisi impleta conditione. Paris. l. 1. q. 3. n. 8. citatis quamplurimis, & fufius l. 1. q. 14. fere per totum. Quòd si tamen resignans in favorem sit absens à loco beneficij, amittere illum post acceptatam illam resignationem, etiam dictam detentionem seu possessionem naturalem, ait idem Paris. l. 1. q. 5. n. 33. cum Puteo *decis.* 158. l. 3. Porrò qualiter, dum per resignationem nullam (intellige ex eo, quod facta in manibus non habentis potestatem illam recipiendi) amittatur jus & possessio civilis & naturalis, ut Paris. l. 1. q. 5. n. 41. ex Cresc. *decis.* 64. l. 1. censetur etiam hoc ipso procurator constitutus ad lites & negotia ratione illius beneficij revocatus, vide apud eundem Paris. l. 1. q. 5. n. 42. ubi id affirmat, probat & limitat.

3. Terriò per resignationem factam in manibus non Superioris, seu non habentis auctoritatem illam seu potestatem recipiendi; hac enim resignatio praedicit resignanti quòdam possessionem, & is eam amittit, retinendo tamen proprietatem quae debet declarari privatus. Paris. l. 7. q. 1. n. 33. citans Innoc. in *c. ventens. de renunc. v. fatemur.* Abb. in *c. quod in dubiis. tit. eod. n. 7.* Rosliniac. de benef. c. 14. n. 36. Menoch. de arbit. casu 201. n. 47. Navar. in *c. accepta. de renunc. n. 25. & 34.* Ratio hujus est, quòd possessio non habeat quid spiritualitatis seu vinculi indissolubilis, ideò que potest amitti sine Superiore; secus est in proprietate. Paris. *cit. n. 38.* Et hoc est, quod dicitur, quòd facilius amittatur possessio quam proprietate, juxta h. Siquis vi. s. differentiã, de acquir. poss. ubi Bartol. quòd, qui non potest renuntiare jurisdictioni seu juri suo quòdam proprietatem absque Superiore, potest tamen possesse.

feffioni renunciare; quoniam cessat ratio præjudicij. Et, ut idem Bartol. in l. §. 2. Si vir uxori, ff. de acquir. poss. quem sequuntur communiter omnes: quodd ex inutili contractu perdatur possessio. Paris. n. 39. & 41. Et hoc est, quod etiam communiter tradunt Auctores, titulum beneficii non amitti absque Superioris consensu. ut Abb. in c. ad aures, n. 7. de eo, quod metus causa. Felin. in c. in nostris, de rescript. corollar. 34. Paris. n. 40. Atque ita concludendum, non privari ex hoc proprietate ipso jure, sed requiri sententiam declaratoriam privationis ob delictum commissum, renunciando in manibus non Superioris. Paris. n. 42. citans cap. quod in dubiis, & ibi Hostiens. Innoc. & alii communiter. Quin &, si renuncians coram non Superiore non fuerit privatus à suo Superiore, & alter interea impetravit illud beneficium, hic sit intrusus, & prior possit agere, & beneficium illud repetere ab hoc intruso. Paris. n. 43. juxta decis. Rotæ. Hinc etiam in impetratione talis beneficii necesse est facere mentionem de taliter facta illius renunciatione, nimirum coram non Superiore. Paris. n. 44. citans Felin. in c. in nostris, n. 31. de rescript. Menoch. de arbit. casu 201. n. 47. Paris. conf. 74. n. 5. vol. 4. Porro, quod in dicto casu amittatur possessio, & retineatur dominium, idem procedere, dum resignatio facta in manibus laici, ait Paris. n. 45. contra Butr. in c. 2. n. 6. de renunc. in 6. Bald. in c. quod in dubiis, n. 4. Beroium, in idem c. censentes contrarium; sed quod, dum dicitur in illo c. talem beneficium esse spoliandum, & sic possessione, ista verba inferant etiam ad possessionem, ita ut eam spoliandi, non spoliati sint; cuius tamen contrarium ibidem ostendit & firmat Paris.

4. Limitatur nihilominus etiam à Paris. dicta doctrina, ita ut sustineatur talis renunciatio facta in manibus non Superiorum. Primum, ubi ea dein ratificata fuerit à legitimo Superiore, ad quem spectabat receptio resignationis, & dum illa eam ratam non habuit, recuperari quodammodo possessionem ipsam, ut Paris. n. 49. ex mente tamen potius aliorum quam suâ, dum ipse n. 51. subdit, veram esse conclusionem, ut taliter renunciantes absque superiore, non possint absque superioris consensu redire ad resignata taliter beneficia, intellige, taliter possidenda (quidquid sit de eo, num requiratur nova collatio, in quo puncto remittit ad Jo-Andr. in c. Si te præbendam, de renunc. n. 30.) citatque pro hoc Navar. in c. accepta, oppositioe 7. n. 25. 28. 31. Plures alios casus, in quibus subsistat talis resignatio, & consequenter amittatur quoque ipsum dominium beneficii, vide apud eundem pluribus n. seq. Vide de his pluribus Lott. n. 3. q. 14. ferè per tot. ubi qualiter per resignationem vacet beneficium. Ex quo illud obiter hic notandum, quod in amittenda possessione solus actus seu affectio ejus, qui possidet sufficiat; idque tam in beneficialibus, quam aliis. Lott. ibid. n. 31. & 15. trahaturque id ipsum ad animum concussum metu; eod quod voluntas coacta maneat voluntas. Lott. ibid. n. 14. & 16.

5. De cetero qualiter amittatur possessio alio modo quam per renunciationem liberam, nimirum per privationem, seu cessionem non voluntariam, commodius dicitur alibi, ubi de amissione beneficiorum, illud breviter circa hoc in genere hic observandum, quod privatus ipso jure beneficio, quamvis amittat hoc ipso proprietatem seu dominium beneficii, non tamen amittat simul

hoc ipso seu jure possessionem beneficii. Paris. l. 11. q. 10. n. 11. ex Bald. in addit. ad Speculat. tit. de legato. §. nunc aliquis, q. 46. item conf. 356. l. 4.

PARAGRAPHVS II.

De virtute & beneficio possessionis in beneficialibus &c.

Questio 822. An, & quando possessio habeat vim collationis?

Respondeo possessio tradita ab iis, qui habent potestatem conferendi, habet vim collationis, seu continet in se tacitam & virtutalem collationem. Corr. in pr. benef. l. 4. c. 7. n. 14. Gonz. ad reg. 8. gl. 14. n. 45. citans Covar. l. 3. var. c. 16. n. 10. Rotam decis. 16. de præb. in novis, Lott. l. 2. q. 21. n. 35. & q. 1. n. 24. ubi etiam quod quicumque is sit, qui habet potestatem conferendi per investituram seu traditionem possessionis, simul censetur conferre, instituere, aut confirmare, citans pro hoc Abb. in c. auctoritate, de investit. n. 9. Neque enim necesse est facere duos actus distinctos, cum illa traditio possessionis implicet actum præcedentem necessarium. Lott. ibid. n. 25. citans pro hac Roman. conf. 337. n. 3. Felin. in c. cum aliquibus, de re judic. Sic actus traditionis, possessionis gestus ab ipso Episcopo (intellige dum penes illum aliàs est privative jus conferendi) Card. Luca, de benef. d. 30. n. 19. Sic dum Capitulum tradit possessionem alicui nulliter proviso, si apud Capitulum verè est jus conferendi, talis traditio habet vim collationis. Lott. l. 2. q. 24. n. 57. ubi etiam, quod tunc non veniat consideranda aliqua ratificatio præcedentis actus nulliter gesti, sed factum merè collationis, & usus potestatis conferendi implicitus in ipsa tolerantia, citat pro hac Achill. decis. 267. n. 5. & 6.

Questio 823. An, & qualiter possessio inferat titulum?

Respondeo: eod ipso, quod constat de possessione beneficii, præsumitur titulum; cum sine illo possideri non possit, scilicet à sede. de præb. in 6. Paris. de resign. l. 13. q. 5. n. 98. (ubi tamen tradit juxta communem in beneficialibus solus possessionis probationem non sufficere ad effectum restitutionis in spolio; cum quis ad beneficium restitui nequeat sine canonica institutione.) Gonz. ad reg. 8. §. 3. proem. à n. 55. citans Rebuff. de pacif. possess. n. 297. Maic. de prob. conclus. 1200. & alios quamplurimos. Possessio enim præsumitur habita ex titulo præambulo l. 2. c. de acquir. possess. Lott. l. 2. q. 46. n. 2. citans Surdum. conf. 52. n. 10. Curtium Jun. conf. 168. n. 33. & præsumptio hæc ita stat pro possessore, & possessione, ut si ei accedat vel sola potentia boni tituli, præsumatur ex eo acquisita; usque adeo etiam, & illa præsumptio dicitur probatio probata juxta Cassad. decis. 4. n. 5. de usua poss. & prop. Lott. l. c. n. 29. Et possessor præsumitur seu censetur Dominus, Paris. l. 11. q. 1. 25. & l. 10. q. 8. n. 49. citans Menoch. de præsumpt. l. 1. q. 48. n. 6. Felin. in c. cum Ordinem, de rescript. n. 20. & Gonz. gl. 45. §. 2. n. 15. ubi quod quando dominium incidenter allegatur, possessor præsumitur Dominus, & pro